TIESAS SPRIEDUMS (septītā palāta)

2011. gada 9. jūnijā *

Lieta C-361/10

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Conseil d'État* (Beļģija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2010. gada 9. jūlijā un kas Tiesā reģistrēts 2010. gada 19. jūlijā, tiesvedībā

Intercommunale Intermosane SCRL un

Fédération de l'industrie et du gaz

pret

État belge.

TIESA (septītā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs D. Švābi [*D. Šváby*], tiesneši R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*] (referente) un Dž. Arestis [*G. Arestis*],

* Tiesvedības valoda — franču.

ģenerāladvokāte E. Šarpstone [*E. Sharpston*],
sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Intercommunale Intermosane SCRL* vārdā — Ž. Burtembūrs [*J. Bourtembourg*], *avocat*,

— Beļģijas valdības vārdā — Ž. K. Allē [*J.-C. Halleux*] un T. Materne [*T. Materne*], pārstāvji,

— Austrijas Republikas vārdā — K. Pezendorfere [*C. Pesendorfer*], pārstāve,

— Eiropas Komisijas vārdā — M. Patakja [*M. Patakia*] un G. Zavs [*G. Zavvos*], pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokātes uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 22. jūnija Direktīvas 98/34/EK, kas nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu un Informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu sfērā (OV L 204, 37. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 20. jūlija Direktīvu 98/48/EK (OV L 217, 19. lpp.; turpmāk tekstā — "Direktīva 98/34"), 1. un 8. pantu.

2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *Intercommunale Intermosane SCRL*, kā arī bezpeļņas apvienību *Fédération de l'industrie et du gaz* un Beļģijas valsti par tiesisko regulējumu minimāliem drošības priekšrakstiem atsevišķām vecām elektroiekārtām darba vietās.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesiskais regulējums

3 Direktīvas 98/34 1. pantā ir noteikts:

"Šajā direktīvā piemēro šādus terminus:

1) "prece" — jebkura rūpnieciski ražota prece un jebkurš lauksaimniecības produkts, tostarp zivju produkcija;

[..]

3) "tehniski parametri" — parametri, kas ietverti dokumentā, kurš nosaka preces nepieciešamās īpašības, piemēram, kvalitātes līmeni, darbību, drošību vai izmērus, ieskaitot prasības, kas piemērojamas precei saskaņā ar nosaukumu, ar kuru preci pārdod, terminoloģiju, simboliem, pārbaudēm un pārbaužu metodēm, iesaiņojumu, marķēšanu vai etiķetēšanu un atbilstības novērtēšanas procedūrām.

[..]

4) "citas prasības" — prasība, kas nav tehniski parametri, kas izvirzītas precei, lai īpaši aizsargātu patērētājus vai vidi, un kas ietekmē tās dzīves ciklu pēc laišanas tirgū, piemēram, izmantošanas, atkārtotas izmantošanas, atkārtotas izlietošanas

vai iznīcināšanas nosacījumi, ja šādi nosacījumi var būtiski ietekmēt preces sastāvu vai īpašības, vai tās realizāciju;

[..]

11) "tehniskie noteikumi" — tehniski parametri un citas prasības vai noteikumi par pakalpojumiem, ietverot attiecīgus administratīvus noteikumus, kuru ievērošana ir obligāta, *de jure* vai *de facto*, tirdzniecības, pakalpojumu sniegšanas, pakalpojumu sniedzēja izveidošanas vai izmantošanas gadījumā kādā dalībvalstī vai lielā tās daļā, kā arī dalībvalstu normatīvie un administratīvie akti, izņemot 10. pantā minētos, kas aizliedz preces ražošanu, ievešanu, tirdzniecību vai izmantošanu vai kas aizliedz pakalpojumu sniegšanu vai izmantošanu vai uzņēmumu kā pakalpojumu sniedzēju.

[..]

[..]

Šī direktīva neattiecas uz tiem pasākumiem, ko dalībvalstis uzskata par nepieciešamiem saskaņā ar Līgumu personu, jo īpaši strādnieku aizsardzībai, preču izmantošanā ar nosacījumu, ka šie pasākumi neietekmē preces."

4 Direktīvas 98/34 8. panta 1. punkta pirmā daļa ir izteikta šādā redakcijā:

"Saskaņā ar 10. pantu dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu jebkuru tehnisko noteikumu projektu, izņemot gadījumus, ja tas pārņem visu starptautiskā vai

Eiropas standarta tekstu. Šajā gadījumā pietiek ar informāciju par attiecīgo standartu; tās paziņo Komisijai pamatojumu šādu tehnisku noteikumu pieņemšanas vajadzībai, ja tas jau nav paskaidrots projektā."

Valsts tiesiskais regulējums

5 Karaļa 2008. gada 2. jūnija lēmuma par minimāliem drošības priekšrakstiem atsevišķām vecām elektroiekārtām darba vietās (2008. gada 19. jūnija *Moniteur belge*, 31631. lpp.; turpmāk tekstā — "karaļa lēmums") 8.–13. pantā ir paredzēts:

"*8. pants.*

Elektroiekārtas izveido tādā veidā, lai aizsargātu darbiniekus pret tieša un netieša kontakta riskiem, pret pārslodzes sekām, kas rodas sliktas izolācijas dēļ darbības rezultātā vai atmosfēras ietekmes dēļ, pret apdegumiem un citiem veselības riskiem, tāpat arī pret riskiem, kas nav elektrības riski, bet kas ir saistīti ar elektrības izmantošanu.

Ja šķiet, ka iepriekš minētos riskus nav iespējams novērst ar konceptuāliem pasākumiem vai kolektīvās aizsardzības pasākumiem, piekļuve šādām iekārtām ir jāatļauj tikai darbiniekiem, kuru kompetenci raksturo [vispārējos noteikumos par elektroiekārtām] noteiktais BA4 vai BA5 kods.

9. pants.

Elektroiekārtu izveido tā, lai:

1) novērstu bīstamus izliekumus un bīstamu virsmas temperatūru;

2) novērstu pārkaršanu, aizdegšanos un eksploziju.

10. pants.

1. punkts. Katru slēgumu aizsargā ar vismaz vienu aizsardzības mehānismu, kurš pārtrauc strāvu pārslodzes gadījumā, pirms rodas pārkaršana, kura var radīt bojājumus izolācijā, savienojumos, strāvas vadītājos vai kaitēt videi.

Katru slēgumu aizsargā aizsardzības mehānisms, kurš pārtrauc strāvas padevi īssavienojuma gadījumā, pirms rodas bīstamas sekas.

2. punkts. Atkāpjoties no 1. punkta noteikumiem, ir atļauts neaizsargāt atsevišķus slēgumus pret pārslodzi, ja tiek ievēroti [vispārējo noteikumu par elektroiekārtām] 119., 123. un 126. pantā paredzētie noteikumi un nosacījumi.

11. pants.

1. punkts. Lai veiktu darbus ārpus sprieguma, jābūt iespējai droši un uzticami atvienot strāvas padevi elektroiekārtai vai atsevišķiem strāvas slēgumiem.

2. punkts. Funkcionālai vadībai jānotiek drošā un uzticamā veidā.

3. punkts. Strāvas padeves vājināšanās vai zuduma un strāvas padeves atjaunošanas sekas nedrīkst apdraudēt darbinieku drošību.

12. pants.

Elektroiekārtu veido no tāda elektriskā materiāla, kas neapdraud personu drošību, ja tiek veikta pareiza instalācija un apkope, kā arī notiek izmantošana paredzētajam mērķim.

Vajadzības gadījumā materiālam ir jāatbilst to lēmumu prasībām, ar kuriem transponētas šajā jomā piemērojamās Kopienu direktīvas.

13. pants.

Izmantotais elektriskais materiāls pēc tā uzbūves vai pēc papildu aizsardzības īpašībām ir piemērots ārējai ietekmei un faktiskajiem vai saprātīgi paredzamiem izmantošanas apstākļiem."

Pamata tiesvedība un prejudiciālie jautājumi

6 Prasītājas pamata lietā ar prasību, kas iesniedzējtiesā celta 2008. gada 18. augustā, lūdz atcelt karaļa lēmumu.

7 Savas prasības pamatojumam prasītājas pamata lietā tostarp atsaucas uz Direktīvas 98/34 pārkāpumu, jo karaļa lēmumā esot tehniski noteikumi, kuru projekts saskaņā ar šīs direktīvas 8. pantu bija jāpaziņo Komisijai.

8 Šādā kontekstā *Conseil d'État* [Valsts padome] nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai tādas valsts tiesību normas, kādas ir [karaļa lēmuma] 8.–13. pants, kuros ir paredzētas prasības elektroiekārtu izveidei, elektriskā materiāla uzbūvei un ar šo materiālu saistītai aizsardzībai, lai garantētu darbinieku aizsardzību, ir tehniski

noteikumi [Direktīvas 98/34] 1. panta 11. punkta izpratnē, kuru projekts ir jāpaziņo atbilstoši tās pašas direktīvas 8. panta 1. punkta pirmajai daļai?

2) Vai tādas valsts tiesību normas, kādas ir [karaļa lēmuma] 8.–13. pants, ir pasākumi [Direktīvas 98/34] 1. panta beigu daļas izpratnē, kurus dalībvalstis uzskata par vajadzīgiem, lai nodrošinātu personu, it īpaši darbinieku, aizsardzību preču izmantošanas laikā, un kas neietekmē preces?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

9 Uzdodot savu pirmo jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 98/34 1. panta 11. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tādas valsts tiesību normas, kādas ir minētas pamata lietā, ir uzskatāmas par tehniskiem noteikumiem šīs tiesību normas izpratnē, par kuru projektu ir jāveic šīs direktīvas 8. panta 1. punkta pirmajā daļā paredzētais paziņojums.

10 Pastāvīgajā judikatūrā ir noteikts, ka Direktīva 98/34 ir paredzēta, lai ar preventīvu kontroli aizsargātu preču brīvu apriti, kas ir viens no Eiropas Savienības pamatiem, un ka šāda kontrole ir lietderīga, jo tehniskie noteikumi, uz kuriem attiecas šī direktīva, var radīt šķēršļus tirdzniecībai starp dalībvalstīm, un šādi šķēršļi ir pieļaujami tikai tad, ja tie ir nepieciešami obligātu, uz sabiedrības interešu aizsardzību vērstu prasību

izpildei (skat. 1996. gada 30. aprīļa spriedumu lietā C-194/94 *CIA Security International*, *Recueil*, I-2201. lpp., 40. un 48. punkts, kā arī 2005. gada 8. septembra spriedumu lietā C-303/04 *Lidl Italia*, Krājums, I-7865. lpp., 22. punkts).

11 Šādā kontekstā ir jāatgādina, ka saskaņā ar judikatūru no Direktīvas 98/34 1. panta 11. punkta izriet, ka jēdziens "tehniskie noteikumi" ir iedalāms trīs kategorijās, proti, pirmkārt, "tehniskie parametri" saskaņā ar šīs direktīvas 1. panta 3. punktu, otrkārt, "citas prasības", kādas ir noteiktas minētās direktīvas 1. panta 4. punktā, un, treškārt, aizliegums preci ražot, ievest, tirgot vai izmantot, kas noteikts šīs pašas direktīvas 1. panta 11. punktā (skat. 2005. gada 21. aprīļa spriedumu lietā C-267/03 *Lindberg*, Krājums, I-3247. lpp., 54. punkts, un 2007. gada 8. novembra spriedumu lietā C-20/05 *Schwibbert*, Krājums, I-9447. lpp., 34. punkts).

12 Uzskatot, ka pamata lietā minētās elektroiekārtas var tikt kvalificētas kā "prece" Direktīvas 98/34 1. panta 1. punkta izpratnē, jāpārbauda, vai pamata lietā minētajām valsts tiesību normām ir piemērojama kāda no šīm trīs kategorijām.

13 Šajā saistībā, pirmkārt, pietiek norādīt, ka šiem noteikumiem nav piemērojama Direktīvas 98/34 1. panta 11. punktā paredzētā tehnisko noteikumu trešā kategorija, jo tajos nav aizlieguma preci ražot, ievest, tirgot vai izmantot šīs tiesību normas izpratnē.

14 Otrkārt, ir jāpārbauda, vai pamata lietā minētajām valsts tiesību normām ir piemērojama Direktīvas 98/34 1. panta 11. punktā paredzēto tehnisko noteikumu pirmā kategorija, proti, "tehnisko parametru" jēdziens.

15 No judikatūras izriet, ka šis minētajā 1. panta 3. punktā definētais jēdziens nozīmē, ka valsts pasākumā noteikti jābūt atsaucei uz pašu preci vai tās iepakojumu un līdz ar to jānorāda īpašības, kurām jāpiemīt precei (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Schwibbert*, 35. punkts un tajā minētā judikatūra).

16 Attiecībā uz pamata lietā minētajām valsts tiesību normām ir jānorāda, ka šajās tiesību normās paredzēto minimālo priekšrakstu atsevišķu elektroiekārtu tirdzniecībai mērķis ir nodrošināt šo iekārtu drošību, lai aizsargātu darbiniekus, kuri tās izmanto.

17 Tomēr ir jākonstatē, ka šajos minimālajos priekšrakstos ir ietvertas prasības un vispārēji mērķi drošības un aizsardzības jomā un tajos ne vienmēr ir atsauce uz pašu attiecīgo preci vai tās iepakojumu, tādējādi tie nenosaka šīs preces īpašības.

18 Tādējādi pamata lietā minētajās valsts tiesību normās nav ietverti tehniskie parametri Direktīvas 98/34 izpratnē.

19 Treškārt, ir jāpārbauda, vai šīm tiesību normām ir piemērojama Direktīvas 98/34 1. panta 11. punktā paredzētā tehnisko noteikumu otrā kategorija, proti, "citu prasību" jēdziens.

20 Saskaņā ar judikatūru, lai minimālos priekšrakstus varētu kvalificēt kā "citas prasības" Direktīvas 98/34 1. panta 4. punkta izpratnē, minētajās tiesību normās ietvertajiem minimālajiem priekšrakstiem ir jāveido "nosacījums": būtiski var ietekmēt attiecīgās preces saturu, raksturu vai tirdzniecību (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Lindberg*, 72. punkts).

21 Tomēr, ņemot vērā minēto priekšrakstu vispārējās īpašības, tie nevar veidot šādus nosacījumus, ne arī attiecīgi var tikt kvalificēti kā "citas prasības" minētā 1. panta 4. punkta izpratnē.

22 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 98/34 1. panta 11. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka pamata lietā minētās valsts tiesību normas neveido tehniskos noteikumus šīs tiesību normas izpratnē, par kuru projektu būtu jāveic šīs direktīvas 8. panta 1. punkta pirmajā daļā paredzētais paziņojums.

Par otro jautājumu

23 Ņemot vērā uz pirmo jautājumu sniegto atbildi, uz otro jautājumu nav jāatbild.

Par tiesāšanās izdevumiem

24 Attiecībā uz pamata lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (septītā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 22. jūnija Direktīvas 98/34/EK, kas nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu un Informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu sfērā, kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 20. jūlija Direktīvu 98/48/EK, 1. panta 11. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka pamata lietā minētās valsts tiesību normas neveido tehniskos noteikumus šīs tiesību normas izpratnē, par kuru projektu būtu jāveic šīs direktīvas 8. panta 1. punkta pirmajā daļā paredzētais paziņojums.

[Paraksti]